This question paper contains **8+2** printed pages]

NA—143—2022

FACULTY OF COMMERCE

B.Com. (Second Year) (Third Semester) EXAMINATION

MAY/JUNE, 2022

(New Course)

FUNDAMENTALS OF INCOME TAX

Paper (BC 3.5.1)

(Thursday, 16-6-2022) **Time : 2.00 p.m. to 5.45 p.m.**

Time— 3.45 *Hours* *Maximum Marks*—75

N.B. :— (*i*) Attempt *all* questions.

(*ii*) Simple calculator is allowed.

(*i*) **सर्व** प्रश्न सोडवा.

(*ii*) साधे गणकयंत्र वापरण्यास परवानगी आहे.

1. The following particulars relates to the income of Mr. Rahul for the previous year 2020-2021. He is employed in the textile company in Nagpur on monthly salary of ₹ 40,000. He is also entitled to a commission @ 1% on sales affected by him. During P.Y. sale affected by him amounted to ₹ 50,00,000. 20

He received the following allowances and perquisites during the previous year :

(1) Dearness pay ₹ 10,000 p.m.

(2) Bonus @ two months basic salary.

(3) Entertainment allowance ₹ 3,000 p.m.

(4) House rent allowance ₹ 7,500 p.m.

(5) Employer gave him goods worth ₹ 20,000 free of cost.

(6) The employer paid ₹ 10,000 towards income tax liability on perquisites.

(7) He has also been provided with gas, electricity and water for which ₹ 25,000 were spent.

P.T.O.

F73DB619DCF12016DD065025D1F7B850

(8) He and his employer both contributed 15% of the salary to R.P.F. and interest credited to RPF 9% amounted to ₹ 50,000 during previous year.

(9) He spent ₹ 8,000 p.m. on the rent of the house occupied by him in Nagpur.

Compute his taxable income under head 'Salaries' for A.Y. 2021-22.

श्री राहूल यांच्या पूर्व वर्ष 2020-2021 शी संबंधित उत्पन्नाचा तपशील खालीलप्रमाणे आहे :

ते नागपूर येथील टेक्सटाईल कंपनीत मासिक ₹ 40,000 वेतनावर कार्य करीत आहेत. त्यांनी केलेल्या विक्रीवर कंपनी त्यांना 1% कमिशन देते. पूर्व वर्षात त्यांनी केलेली विक्री ₹ 50,00,000 होती. पूर्व वर्षात त्यांना खालील भत्ते आणि अनुलाभ प्राप्त झाले आहेत :

(1) महागाई वेतन ₹ 10,000 प्रतिमाह.

(2) बोनस दोन महिन्याच्या मूळ वेतनाइतका.

(3) मनोरंजन भत्ता ₹ 3,000 प्रतिमाह.

(4) घरभाडे भत्ता प्रतिमाह ₹ 7,500.

(5) सेवायोजकाने त्यांना ₹ 20,000 किंमतीच्या वस्तू मोफत दिल्या.

(6) श्री राहूल यांना आयकरापोटी भरावे लागणारे ₹ 10,000 अनुलाभ म्हणून सेवायोजकाने भरले.

(7) त्यांना मोफत वीज, गॅस आणि पाण्याची सुविधा उपलब्ध करून देण्यात आली असून त्यासाठी सेवायोजकाला ₹ 25,000 चा खर्च करावा लागला.

(8) त्यांनी आपल्या वेतनाच्या 15% इतकी रक्कम प्रमाणित भविष्य निधीत अंशदान म्हणून दिली असून तेवढेच अंशदान कंपनीने दिले आहे. गतवर्षात त्यांच्या प्रमाणित भविष्य निर्वाह निधी खात्यातील शिल्लक रकमेवर 9% दराने ₹ 50,000 व्याज जमा झाले आहे.

(9) त्यांनी नागपुर येथे राहण्यासाठी भाड्याने घेतलेल्या घराचे मासिक भाडे ₹ 8,000 प्रतिमाह दिले आहे.

वेतनापासून उत्पन्न या शीर्षकाखाली निर्धारण वर्ष 2021-22 साठी श्री राहुल यांचे करपात्र उत्पन्न निश्चित करा.

F73DB619DCF12016DD065025D1F7B850

2. Mr. Santosh is the owner of two houses which are occupied by him for self-residence. He has given the following information in respect of these houses for the previous year 2020-2021 : 15

	Particulars	1st House	2nd House
		₹	₹
1.	Municipal Value	50,000	70,000
2.	Fair Rent	60,000	80,000
3.	Municipal Taxes Paid	4,500	7,500
4.	Interest on Loan taken for construction of house	30,000	25,000
5.	Fire Insurance Premium	1,000	1,500

He opted for first house for getting self-occupancy consession.

Find out his income from house property for the A.Y. 2021-22.

श्री संतोष यांच्या मालकीची दोन घरे असून त्या दोन्ही घरात ते स्वत: राहतात. या घरांचा तपशील खालीलप्रमाणे आहे :

	विवरण	पहिले घर	दुसरे घर
		₹	₹
1.	नगरपालिका मूल्यांकन	50,000	70,000
2.	उचित भाटक	60,000	80,000
3.	नगरपालिका कर भरला	4,500	7,500
4.	घर बांधण्यासाठी घेतलेल्या कर्जावरील व्याज	30,000	25,000
5.	अग्नीविमा प्रव्याजी	1,000	1,500

स्वत:च्या घरात राहण्यासंदर्भात मिळणाऱ्या सवलतीचा फायदा घेण्यासाठी त्यांनी पहिल्या घराची निवड केली आहे.

करनिर्धारण वर्षे 2021-22 करीता त्यांची गृहसंपत्तीपासूनची आय निश्चित करा.

P.T.O.

F73DB619DCF12016DD065025D1F7B850

Or

(किंवा)

From the information given below compute Income from House Property of Mr. Vasant for the A.Y. 2021-22 :

(1) He owns two houses of which one is self-occupied for residence and the other is let out .

(2) The Municipal value of self-occupied house is ₹ 2,00,000 and he paid 10% of Municipal value as Municipal Taxes during the previous year.

(3) During the previous year he paid ₹ 25,000 as interest on loan which he had taken for construction of this house.

(4) The following information relates to the let out house for the previous year 2020-21 :

	₹
Municipal Value	3,00,000
Fair Rent	2,50,000
Standard Rent	2,70,000
Rent Received	3,50,000
Municipal Taxes	20,000
Interest paid on loan taken for construction of house	40,000
House Insurance Premium	3,000

He claims the following deductions from the Annual Value of the let out house :

	₹
Ground Rent	4,200
Repairs	12,000
Collection Charges	2,000

खालील माहितीवरून करनिर्धारण वर्ष 2021-22 करिता श्री वसंत यांची गृह संपत्तीपासून आय आगणित करा :

(1) श्री वसंत यांच्या मालकीची दोन घरे आहेत. त्यापैकी एका घरात ते स्वत: राहतात आणि दुसरे घर भाड्याने दिलेले आहे.

F73DB619DCF12016DD065025D1F7B850

(2) ज्या घरात ते स्वत: राहतात त्याचे नगरपालिका मूल्य ₹ 2,00,000 असून त्यांनी नगरपालिका मूल्याच्या 10% नगरपालिका कर गतवर्षात भरला आहे.

(3) स्वत: राहत असलेले घर बांधण्यासाठी त्यांनी कर्ज काढले होते, त्या कर्जावर गतवर्षात त्यांनी ₹ 25,000 व्याज दिले.

(4) भाड्याने दिलेल्या घराची गतवर्षाशी संबंधित माहिती खालीलप्रमाणे आहे :

	₹
नगरपालिका मूल्यांकन	3,00,000
उचित भाडे	2,50,000
प्रमाप भाडे	2,70,000
प्राप्त भाडे	3,50,000
नगरपालिका कर	20,000
घराच्या खरेदीसाठी घेतलेल्या कर्जावर गतवर्षात दिलेले व्याज	40,000
गृहविमा प्रव्याजी	3,000

भाड्याने दिलेल्या या घराशी संबंधित इतर खर्च खालीलप्रमाणे असून त्याबद्दल त्यांनी वजावटीची मागणी केली आहे :

	₹
भूभाटक	4,200
दुरुस्ती	12,000
संग्रहण व्यय	2,000

3. Mr. Ravi is a cloth merchant. From the following P and L A/c for the year ended 31st March, 2021, compute his income from business for the A.Y. 2021-22 : 15

Particulars	**Amount** ₹	**Particulars**	**Amount** ₹
Salaries and Wages	30,000	Gross Profit	3,20,000
Rent and Taxes	5,000	Dividend on Shares	
Domestic Exp.	3,000	(Gross)	5,000
Income Tax	2,000	Rent from Building	
Postal Charges	1,500	(Let out)	15,000

P.T.O.

F73DB619DCF12016DD065025D1F7B850

Donation	2,500		
Life Insurance Premium	3,000		
Audit Fees	2,000		
Bad Debts Reserve	2,800		
Bad Debts	3,500		
Depreciation	5,000		
Net Profit	2,79,700		
	3,40,000		3,40,000

Other Information :

(*i*) Rent and taxes include ₹ 2,500 paid as Municipal Tax on building let out.

(*ii*) Value of Life Insurance Policy is ₹ 80,000.

(*iii*) Donation was given to an approved institution.

(*iv*) Permissible Depreciation was ₹ 4,000.

श्री रवी हे एक कापड व्यापारी आहेत. खालील 31 मार्च, 2021च्या दिलेल्या नफा-तोटा खात्यावरून निर्धारण वर्ष 2021-22 करीता व्यवसायापासूनच्या उत्पन्नाचे आगणन करा :

विवरण	**रक्कम** ₹	**विवरण**	**रक्कम** ₹
वेतन व मजूरी	30,000	सकल नफा	3,20,000
भाडे व कर	5,000	भागावरील लाभांश (सकल)	5,000
घर खर्च	3,000	भाड्याने दिलेल्या इमारतीपासून भाडे	15,000
आयकर	2,000		
टपाल खर्च	1,500		
देणगी	2,500		
जीवन वीमा प्रव्याजी	3,000		
अंकेक्षण फिस	2,000		
राखीव बुडीत कर्ज	2,800		
बुडीत कर्ज	3,500		
अवक्षयण	5,000		
निव्वळ नफा	2,79,700		
	3,40,000		3,40,000

अतिरिक्त माहिती :

(*i*) भाडे व कर यामध्ये ₹ 2,500 समाविष्ट आहेत जे भाड्याने दिलेल्या घरासाठीचा नगरपालिका कर दिला आहेत.

(*ii*) जीवन विमा पॉलीसीचे मूल्य ₹ 80,000 आहे.

(*iii*) देणगी ही मान्यताप्राप्त संस्थेस देण्यात आली आहे.

(*iv*) मान्य अवक्षयण हे ₹ 4,000 आहे.

Or

(किंवा)

Dr. Balasheb is a registered medical practitioner. He keeps his books on cash basis and his summarized Cash Account for the year ended 31st March, 2021 is as under :

Particulars	**₹**	**Particulars**	**₹**
Balance b/d	1,35,000	Cost of Medicines	15,000
Sale of Medicines	40,500	Salaries	18,000
Visiting Fees	30,000	Rent of Dispensary	6,000
Consultation Fees	1,50,000	General Expenses	500
Int. on Govt. Securities	5,000	Personal Expenses	60,900
Rent from House Property	16,000	Life Insurance Premium	4,000
Loan from Bank (for Private		Motar Car	1,10,000
Purposes)	50,000	Surgical Equipments	10,000
		Car Expenses	7,500
		Interest on Loan from Bank	800
		Insurance of House property	700
		Balance c/d	1,93,100
	4,26,500		4,26,500

P.T.O.

Compute his income from profession for the A.Y. 2021-22 taking into account the following further information :

(*i*) One-fourth of motor car expenses are in respect of his personal use.

(*ii*) Depreciation allowable on car and surgical equipment is @ 15%.

डॉ बाळासाहेब हे एक नोंदणीकृत वैद्यकिय व्यावसायिक आहेत. त्यांनी त्यांची पुस्तके रोख पद्धतीने ठेवली असून दि. 31 मार्च, 2021 रोजी संपणाऱ्या वर्षासाठी त्यांच्या रोख सारांश खालील प्रमाणे आहे :

विवरण	**₹**	**विवरण**	**₹**
आधिक्य	1,35,000	औषधांचा खर्च	15,000
औषधांची विक्री	40,500	वेतन	18,000
भेट शुल्क	30,000	दवाखाना भाडे	6,000
सल्ला शुल्क	1,50,000	सामान्य खर्च	500
सरकारी प्रतिभूतीवरील व्याज	5,000	वैयक्तिक खर्च	60,900
गृहसंपत्तीपासून भाडे	16,000	जीवन विमा प्रव्याजी	4,000
बँकेकडून कर्ज (वैयक्तिक उपयोगासाठी)	50,000	मोटर कार	1,10,000
		शस्त्रक्रिया साहित्य	10,000
		कार खर्च	7,500
		बँक कर्जावरील व्याज	800
		गृहससंपत्ती विमा प्रव्याजी	700
		आधिक्य	1,93,100
	4,26,500		4,26,500

खालील माहिती विचारात घेऊन डॉ. बाळासाहेब यांचे करनिर्धारण वर्ष 2021-22 करीता व्यावसायिक उत्पन्नाचे आगणन करा :

(*i*) मोटर कार खर्चपैकी 1/4 त्यांच्या वैयक्तिक वापरासाठीचा खर्च आहे.

(*ii*) आयकरानुसार मोटर कार आणि शस्त्रक्रिया साहित्यावर मान्य अवक्षयण 15% आहे.

4. Compute taxable income under the head salary of Mr. Rupesh an employee of a private company for the A.Y. 2021-22 : 15

(*i*) Salary ₹ 15,000 p.m.

(*ii*) Dearness allowance ₹ 5,000 p.m.

(*iii*) Entertainment allowance 1,000 p.m.

(*iv*) Medical allowance ₹ 1,500 p.m.

(*v*) City Compensatory Allowance ₹ 700 p.m.

(*vi*) Employer's contribution to recognized provident fund ₹ 10,500. His own contribution was ₹ 10,500.

(*vii*) Interest @ 10% p.a. on credit balance of recognised provident fund amount to ₹ 10,000.

(*viii*) He has been provided with a large car for both official and personal use. Employer bears all expenses of the car.

(*ix*) He is provided an unfurnished house by the employer in a city (popul-ation 14 lakh). The fair rental value of the house is ₹ 40,000 p.a. Employer charges ₹ 1,000 from him per month as rent.

श्री रूपेश हे एका खाजगी कंपनीत नोकरी करतात. आयकर निर्धारण वर्ष 2021-22 करीता त्यांचे वेतनापासून आयचे आगणन करा :

(*i*) वेतन ₹ 15,000 प्रतिमाह

(*ii*) महागाई भत्ता 5,000 प्रतिमाह

(*iii*) मनोरंजन भत्ता 1,000 प्रतिमाह

(*iv*) वैद्यकिय भत्ता 1,500 प्रतिमाह

(*v*) शहर क्षतिपूर्ती भत्ता 700 प्रतिमाह

(*vi*) सेवायोजकाने अधिकृत भविष्य निर्वाह निधीत ₹ 10,500 अंशदान केले आहे. श्री रूपेश यांचे अधिकृत भविष्य निर्वाह निधीत अंशदान ₹ 10,500 आहे.

(*vii*) अधिकृत भविष्य निर्वाह निधीतील शिल्लक रकमेवर व्याज जमा 10% दर साल ₹ 10,000 आहे.

P.T.O.

F73DB619DCF12016DD065025D1F7B850

(*viii*) श्री रूपेश यांना सेवायोजकाकडून एक मोठी कार देण्यात आली आहे तिचा वापर वैयक्तिक व कार्यालयीन दोन्ही कार्यासाठी केला जाते व या कारवरील खर्च सेवायोजकद्वारे केला जातो.

(*ix*) सेवायोजकाने त्यांना फर्निचर विरहीत घर राहण्यासाठी दिले असून त्या घराचे उचित मूल्य ₹ 40,000 प्रति वर्ष आहे. या घरासाठी सेवायोजकाने ₹ 1,000 भाडे आकारले आहे. घर ज्या शहरात आहे त्या शहराची लोकसंख्या 14 लक्ष आहे.

Or

(किंवा)

Describe the history of income tax in India. What are the exempted income u/s 10 ?

भारतातील आयकराचा इतिहास याचे वर्णन करा. कोणते उत्पन्न कलम 10 नूसार करमाफ आहेत ?

5. Write short notes (any *two*) : 10

(*i*) Gross Annual value

(*ii*) Total Income

(*iii*) House Rent Allowance

(*iv*) Business and Profession

(*v*) Agricultural Income.

थोडक्यात टिपा लिहा (कोणतेही **दोन**) :

(*i*) सकल वार्षिक उत्पन्न

(*ii*) एकूण उत्पन्न

(*iii*) घर भाडे भत्ता

(*iv*) व्यापार आणि पेशा

(*v*) कृषी उत्पन्न.

F73DB619DCF12016DD065025D1F7B850